

Työterveyshuoltopalvelun hankinta

374/01.04.02/2019

Khall 08.10.2019 § 301

(Lisätietoja: Vt. kunnanjohtaja Antti Jämsén, puh. 040 745 9830, Valmistelija: Hallintojohtaja Sanna Ylinampa, puh. 040 653 0774)

Voimassa oleva työterveyshuoltosopimus

Kittilän kunnanhallitus on tehnyt hankintapäätöksen työterveyshuollon palveluiden hankinnasta 27.10.2015. (Khall 27.10.2015 § 316 *Työterveyshuollon palvelut/tarjouksen hyväksyminen*). Kyseiseen hankintapäätökseen perustuen Kittilän kunnan työterveyshuoltosopimus on ollut määräaikaaisesti voimassa ajalla 25.11.2015-25.11.2018 sekä sen jälkeen sopimus on tarkoitettu jatkumaan toistaiseksi voimassaolevana, mikäli sitä ei erikseen irtisanota.

Sopimuskautta koskevassa sopimusmääräyksessä, joka on sisällynyt sekä tarjouspyyntöön 30.9.2015 että 25.11.2015 alkaen voimassaoleeseen hankintasopimukseen, todetaan hankintasopimuksen jatkumisesta kolmen vuoden määräaikaisen sopimuksen jälkeen: *Sopimuskauden jälkeen sopimus jatkuu osapuolten yhteisellä sopimuksella toistaiseksi voimassa olevana sopimuksena, jossa on kuuden (6) kuukauden irtisanomisaika.*

Sopimuksen on tulkittu jatkuneen edellä kuvatulla tavalla edelleen vuoden 2019 aikana ja Kittilän kunta voi jatkaa työterveyshuollon palveluiden hankkimista nykyisellä sopimuksella Pihlajalinna Oy:ltä toistaiseksi. Irtautuminen osapuolten välillä vallitsevasta toistaiseksi voimassaolevasta sopimuksesta edellyttää irtisanomisilmoitusta. Irtisanomisaika nykyisessä sopimuksessa on 6 kuukautta.

Aiemmin voimassa ollut sairauskuluvakuutus

Kittilän kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2013 talousarvion käsitteilyn yhteydessä määrärahan kunnan henkilökunnan sairauskuluvakuutuksen hankintaan. Kittilän kunta kilpailutti vuoden 2013 aikana sairauskuluvakuutuksen hankinnan ja kunnanhallitus päätti 4.11.2013 (Khall 4.11.2013 § 345) hankkia sairauskuluvakuutuksen tarjouskilpailun voittaneelta LähiTapiolalta, vakuutuksen kokonaismaksun ollessa alun perin 159.219,67 euroa/vuosi ehdoilla, että omavastuuta ei ole ja vanhat sairaudet ovat mukana.

Kittilän kunta maksoi vakuutusmaksuina ko. sairauskuluvakuutukseen (jäljempänä mm. hoitoturvavakuutus) perustuen vuosina

2015-2018 seuraavat summat:

	Alkuperäinen lasku	Lisälasku 1	Lisälasku 2	Yhteensä
2015	165.198	-	-	165.198
2016	174.832	24.730	-	199.562
2017	189.790	1.470	62.389	253.650
2018	201.347	14.884	65.598	281.829

Hoitoturvavakuutuksen tavoitteena oli, että tehokas hoitoon pääseminen vähentäisi sairauspoissaoloja.

Kittilän kunnan henkilöstökertomuksen mukaan (Kvalt 24.6.2019 § 23, Henkilöstökertomus [s. 7]) vuosina 2016-2018 sairauspoissaolopäivät kalenteripäivinä ovat olleet seuraavat:

	2016	2017	2018
Sairauspoissaolopäivät yhteensä:	13 031	13 590	14 046
Sairauspoissaolopäivät/työntekijämäärä 31.12.:	21,5 pv	21 pv	21,6 pv

"Kittilän kunnassa sairauspoissaolojen määrä on ollut suurempi kuin kunta-alalla keskimäärin. Vuonna 2018 sairauspoissaolomäärä vastasi tilannetta, jossa 39 työntekijää oli koko vuoden sairauden vuoksi poissa. Huomattava on kuitenkin, että noin 30 % henkilöstöstä ei ollut sairauden vuoksi yhtään päivää poissa ja noin 70 %:lla henkilöstöstä sairauspoissaolojen määrä yhteensä vuodessa oli enintään 10 pv." (Kittilän kunnan henkilöstökertomus 2018, s. 7).

Alkuvuodesta 2017 tehtiin sairauskuluvakuutuksen (=hoitoturvavakuutuksen) hyödyllisyydestä selvitys, joka käsiteltiin kunnanvaltuustossa 19.6.2017 § 54. Silloisessa tilanteessa arvioitiin, että vakuutuksen voimassaolon myötä kunta säästää syntymättöminä sairauspoissaolokustannuksina 160.000 euroa vuodessa. Vakuutusmaksun kasvettua olennaisesti tuolloin tiedossa olleesta n. 180.000 euron määrästä toteutuneeseen 281.829 euroon vuonna 2018, sekä lisäksi vakuutusyhtiön ilmoitettua, ettei vuoteen 2018 saakka voimassa ollut hoitoturvavakuutus jatku entisensältöisenä enää vuoden 2019 jälkeen, sekä vakuutusyhtiön ilmoitettua vuodelle 2019 arvioidusta noin 20 %:n vakuutusmaksun hinnan nostosta, päätti Kittilän kunnanvaltuusto irtisanoa LähiTapiolan Hoitoturva Extra-vakuutuksen päättymään 31.12.2018 (Kvalt 13.11.2018 § 64).

Kunnanvaltuusto on päättänyt 20.8.2018 (Kvalt 20.8.2018 § 52), että kunta tekee selvityksen vakuutuksen tai kattavamman työterveyspalvelun sisällöstä ja kustannusvaikutuksista ennen palvelun hankintapäätöstä. Aiempien selvitysten perusteella kunnan vakuutusmeklarin kantana on ollut, että Kittilän kunnan työntekijöiden vahinkohistorian

perusteella on haasteellista saada vakuutusta, jonka hinta olisi sairauskuluvakuutuksesta vuoteen 2018 saakka maksettujen vuotuisten vakuutusmaksujen tasolla. Tietävästi Kittilän kunta on ainoa Suomen kunta, jossa on ollut voimassa 31.12.2018 päättyneen hoitoturvavakuutuksen kaltainen vakuutus henkilöstölle, ja kyseinen vakuutusturva on ollut lakisääteistä työterveyshuoltoa merkittävästi kattavampi ja laajempi.

Vuoden 2018 henkilöstökertomukseen koottujen tietojen mukaan hoitoturvavakuutuksella ei ole päästy alkuperäiseen tavoitteeseen siltä osin, että tehokkaan hoitopäätöksen avulla olisi saatu vähennettyä sairauspoissaoloja. Hoitoturvavakuutuksen vuosittaisen summan muodostaessa vuosina 2016-2018 40-45 % koko työterveyshuollon ja hoitoturvan kokonaiskustannuksista, ja ottaen huomioon se, että työntekijäkohtaiset sairauspoissaolot ovat kyseisenä aikana pysyneet ennallaan, ei voida pitää perusteltuna, että vastaavatyypisellä sairauskuluvakuutuksella olisi saavutettavissa niitä hyötyjä, joita sillä on tavoiteltu, eli esimerkiksi sairauspoissaolojen vähenemistä.

Työterveyshuollon järjestäminen

Työnantajalla on velvollisuus järjestää työterveyshuoltopalvelut koko henkilöstölleen työn ja työpaikan olosuhteiden asettamien vaatimusten mukaisesti. Työterveyshuollon järjestämisvelvollisuus perustuu työterveyshuoltolakiin.

Kela maksaa työnantajalle korvausta työterveyshuollon kustannuksista. Korvaukseen oikeuttavat sellaiset kustannukset, jotka syntyvät työterveyshuoltolaissa tarkoitetusta hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesta toiminnasta (Kelan korvausluokka I). Tähän korvausluokkaan kuuluvista kustannuksista korvataan 60 %. 1.1.2011 voimaan tulleen sairausvakuutuslain muutoksen myötä 60 prosentin korvaustaso laskee, jos työpaikalla ei ole kirjattua ja käytössä olevaa varhaisen tuen toimintamallia ja jos se ei ole kirjattuna työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa. Kittilän kunnassa varhaisen tuen toimintamalli on päivitettävänä tällä hetkellä.

Tämän lisäksi korvausta maksetaan sairaanhoidosta ja muusta terveydenhuollosta aiheutuneista kustannuksista, jotka arvioidaan tarpeellisiksi ja kohtuullisiksi. Näistä kustannuksista Kela korvaa 50 % (Kelan korvausluokka II).

Edellä mainittuihin maksuperusteisiin tuli muutos 1.1.2011 alkaen. Lakimuutoksella pyrittiin ohjaamaan työterveyshuollon ja yrityksen yhteistyötä ennaltaehkäisevän toiminnan suuntaan ja varhaisen välittämisen toimintamallin luomiseen ja käyttämiseen työpaikoilla.

Vuoden 2018 Henkilöstökertomuksen (s. 11) mukaan ”Työterveys- huollon toimenpiteiden tulee painottua lakisääteiseen, ennaltaehkäi- sevään työterveyshuoltoon eli korvausluokka I mukaiseen toimin- taan. Vuosina 2016-2018 työterveyshuollon korvaushakemusten pe- rusteella kustannukset vuosittain olivat suurempia korvausluokka II:ssa. Myös korvausluokka 0 kustannukset, jotka eivät oikeuta ke- la-korvauksiin, kasvoivat vuosittain. Vuonna 2018 työterveyshuollon kustannuksista 446.066 euroa jakautui 41,6 % korvausluokka I:een ja 58,4 % korvausluokka II:een. Lisäksi oli muita työterveyshuollon kustannuksia (korvausluokka 0) 42.167 euroa, jotka eivät oikeuta ke- la-korvauksiin.”

Työterveyshuollon korvausjärjestelmään on edelleen tullut muutoksia ja 10.12.2018 työterveyshuollon kustannusten enimmäismäärät on jäädytetty vuonna 2017 vahvistetulle tasolle. Myös korvausluokkiin on tulossa muutoksia 1.1.2020 alkaen ja Kela korvaa ensi vuoden alusta alkaen ensisijaisesti korvausluokan I eli ehkäisevän työter- veyshuollon kustannuksia.

Kittilän kunnan työterveyshuoltopalveluiden sisältöä tulee jatkossa suunnata sairausvakuutuslakiin 1.1.2020 alkaen tulevan muutoksen kanssa linjassa olevan periaatteen mukaisesti nykyistä enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan. Työterveyshuollon sisältöä tulee myös päivittää vastaamaan Kittilän kunnan tämänhetkisiä henkilöstö- politiikan tarpeita sekä huomioida kilpailutuksessa lakisääteiset vel- voitteet ja kuntastrategiassa valtuuston hyväksymät kunnan strategi- set linjaukset henkilöstöä koskien ja erityisesti työhyvinvoinnin lisää- misen näkökulmasta.

Uusi kilpailutus tulee käynnistää mahdollisimman pian.

Kilpailutuksen toteutuksesta on pyydetty tarjous puitesopimuksen mukaiselta asianajotoimistolta.

Vt. kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää

1. käynnistää työterveyshuollon kilpailutuksen ja
2. valtuuttaa vt. kunnanjohtajan ja hallintojohtajan tekemään tarvitta- vat täsmennykset kilpailutusasiakirjoihin ennen kilpailutuksen käyn- nistämistä ja
3. hankkia työterveyshuollon hankinnan kilpailutuksen puitesopimuk- sen mukaiselta asianajotoimistolta.

Päätös:

Kokouksen alussa klo 15.50 - 16.20 vs. johtava lääkäri Heidi Tanni- nen oli selostamassa työterveyshuollon sisältöä.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.
